

**UCHWAŁA NR LII/549/18
RADY MIEJSKIEJ W OŻAROWIE MAZOWIECKIM**

z dnia 22 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania za 2017 rok z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ożarów Mazowiecki na lata 2017-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2017 r., poz. 1875, zm. poz. 2232 oraz z 2018 r. poz. 130.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie za 2017 rok z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz z realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Ożarów Mazowiecki na lata 2017-2020 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej:
A. Cichal

Załącznik do uchwały Nr LII/549/18
Rady Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim
z dnia 22 marca 2018 r.

Sprawozdanie za 2017 rok
z działalności
Zespołu Interdyscyplinarnego
ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz z realizacji
„Programu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie w Gminie Ożarów Mazowiecki na
lata 2017-2020”

W roku 2017 odbyły się cztery spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas których omawiano sprawy organizacyjne oraz dotyczące prowadzonych „Niebieskich Kart”.

Skład Zespołu Interdyscyplinarnego

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele różnych służb i instytucji, m.in.: Policji, Oświaty, Służby Zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie; w składzie Zespołu jest również kurator zawodowy z Sądu Rejonowego w Pruszkowie.

Zadania Zespołu Interdyscyplinarnego

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań prowadzonych przez przedstawicieli ww. podmiotów oraz specjalistów zajmujących się pracą z osobami dotkniętymi lub zagrożonymi przemocą w rodzinie.

Podstawowe zadania Zespołu, wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinach nią zagrożonych;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego

Praca Zespołu Interdyscyplinarnego ma na celu współpracę, koordynację oraz synchronizację poszczególnych zadań, w celu zwiększenia skuteczności i efektywności podejmowanych działań.

Na spotkaniu Zespołu Interdyscyplinarnego, Przewodnicząca Zespołu informuje jego członków o nowo założonych "Niebieskich Kartach", przedstawia sytuację rodzinną danej rodziny, jej specyfikę i niepowtarzalność, gdyż każda rodzina, mimo że występuje w niej to samo zjawisko przemocy, jest inna, dlatego wymaga odmiennego podejścia.

Dzięki współpracy, wymianie doświadczeń oraz dzieleniu się wiedzą z zakresu swojej pracy, przedstawiciele ww. podmiotów ubogacają siebie wzajemnie, podnoszą swoje umiejętności oraz udzielają sobie wzajemnego wsparcia. Dzięki temu działania podejmowane w stosunku do rodzin, w których występuje zjawisko przemocy, są jeszcze bardziej profesjonalne i skuteczne. Dzięki cyklicznym spotkaniom Zespołu Interdyscyplinarnego, jego członkowie mają możliwość omówienia konkretnych przypadków występowania przemocy w rodzinie oraz swoich obserwacji z pracy z osobami dotkniętymi przemocą. Podczas spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego generowane są nowe pomysły, wynikające z doświadczeń poszczególnych przedstawicieli służb i instytucji, zaangażowanych w pracę z osobami uwikłanymi w zjawisko przemocy w rodzinie. Ponadto omawiane są efekty działań, podjętych w poszczególnych rodzinach.

Podczas spotkań Zespołu, jego członkowie mają możliwość podzielenia się swoimi spostrzeżeniami oraz doświadczeniami, co stanowi nieocenione źródło wiedzy, która poszerza perspektywę i ukazuje nowe możliwości oddziaływania, współpracy i monitorowania regresji zjawiska przemocy w rodzinach.

Ochrona danych osobowych osób uwikłanych w przemoc

Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego są ustawowo zobowiązani do zachowania poufności informacji pozyskanych podczas uczestniczenia w pracach na rzecz Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszyscy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli oświadczenie o zachowaniu poufności danych osobowych, dotyczących osób i rodzin uwikłanych w przemoc. Cała dokumentacja, dotycząca procedury "Niebieskich Karty", jest zabezpieczona i nikt, oprócz członków Zespołu Interdyscyplinarnego, nie ma do niej dostępu. Korespondencja dotycząca procedury "Niebieskie Karty", prowadzona jest odrębnie oddzielnie od korespondencji Ośrodka Pomocy Społecznej, w taki sposób, aby osoby nieuprawnione nie miały do niej dostępu. Jest to istotny element zapewnienia ochrony danych osobowych osób uwikłanych w przemoc, szczególnie przez wzgląd na to, że jest to bardzo intymna sytuacja dla każdej rodziny, bez względu na jej status społeczny, materialny czy prawny.

Do wszczęcia procedury "Niebieskie Karty" ustawowo są uprawnieni i zobowiązani przedstawiciele:

- 1. Policji,**
- 2. Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej:**
  - ✓ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej,
  - ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
  - ✓ Ośrodek Pomocy Społecznej,
  - ✓ Dom Pomocy Społecznej,
  - ✓ placówka specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego,
  - ✓ Ośrodek Wsparcia,
  - ✓ Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- 3. Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**
- 4. Oświaty,**
- 5. Ochrony Zdrowia.**

Osoby, które wszczynają procedurę, zobowiązane są do przekazania oryginału uzupełnionej "Niebieskiej Karty - A" do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego nie później niż w ciągu 7 dni od czasu wszczęcia procedury. Po otrzymaniu "Niebieskiej Karty - A", Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w ciągu trzech dni przekazuje go członkom Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

W roku 2017 do Zespołu wpłynęły 22 "Niebieskie Karty", z czego 12 założył Komisariat Policji, 5 - Ośrodek Pomocy Społecznej, 5- placówki oświatowe.

W celu realizacji procedur "Niebieskich Kart", powołano 22 grupy robocze, które odbyły 48 spotkań. Dla kart wszczętych w okresie wcześniejszym odbyło się 18 spotkań.

Grupy Robocze są powoływane oddzielnie dla osoby doświadczającej przemocy, oddzielnie dla osoby stosującej przemoc, oddzielnie dla świadków przemocy i oddzielnie dla dorosłych dzieci.

Grupy robocze powoływane są w zależności od specyfiki i złożoności rodziny, której dotyczy procedura "Niebieska Karta".

W skład grupy roboczej wchodzi: Przewodnicząca Zespołu, pracownik socjalny, psycholog, funkcjonariusz Policji oraz, w zależności od sytuacji, członek GKRPA, pedagog szkolny, lekarz.

Grupy robocze mają za zadanie zapoznanie się z problemem występującym w danej rodzinie, poprzez przeprowadzenie rozmowy zarówno ze sprawcą, jak i z ofiarą przemocy. Czasem na rozmowę zapraszani są także inni członkowie rodziny - dorosłe dzieci, dziadkowie, rodzeństwo.

W trakcie rozmowy zarówno ze sprawcą, jak i z ofiarą przemocy, grupa robocza diagnozuje sytuację rodziny, następnie ustala indywidualny plan pracy dla członków rodziny, a później monitoruje sytuację rodziny, głównie pod względem bezpieczeństwa jej członków oraz realizowania planu pomocy.

Wszystkie działania podejmowane wobec rodziny, w których dochodzi do przemocy oraz efekty tych działań są szczegółowo opisywane i protokółowane.

Ponadto podczas spotkania grupy roboczej osoba doznająca przemocy jest informowana o:

- ✓ powodach powołania grupy i zaproszenia na spotkanie,
- ✓ dalszej procedurze "Niebieskiej Karty",
- ✓ zjawisku przemocy, jego objawach, fazach i skutkach,
- ✓ możliwościach uzyskania pomocy:
  - psychologicznej,
  - socjalnej
  - prawnej,
  - pedagogicznej,
  - medycznej,
- ✓ możliwości uzyskania schronienia w całodobowej, specjalistycznej placówce świadczącej pomoc,
- ✓ ośrodkach i poradniach, w których mogą uzyskać pomoc (przekazywane są ulotki i informacje o ośrodkach, w których prowadzone są grupy terapeutyczne i wsparcia dla osób doznających przemocy.

W trakcie pracy grupy roboczej ze sprawcą przemocy przekazywane są informacje o:

- ✓ powodach powołania grupy i wezwania na spotkanie,
- ✓ dalszej procedurze "Niebieskiej Karty,
- ✓ zjawisku przemocy, jego objawach, fazach i skutkach dla członków rodziny,
- ✓ o konsekwencjach, przede wszystkim prawnych, stosowania przemocy w rodzinie,
- ✓ możliwości udziału w programach oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych.

W przypadku nadużywania alkoholu przez sprawcę (bardzo często alkohol jest wyzwalaczem przemocy), sprawca jest kierowany do GKRPA i motywowany do podjęcia leczenia.

Plan pomocy rodzinie ustalany jest w zależności od indywidualnych potrzeb i zasobów poszczególnych członków rodziny oraz stopnia gotowości do zmiany.

W planie pomocy rodzinie zaplanowane i podejmowane są działania, które odnoszą się do indywidualnych potrzeb, zasobów i gotowości do zmiany członków rodziny. Poniżej przedstawione są przykłady takich działań:

- ✓ regularne wizyty funkcjonariusza Policji w środowisku, w celu sprawdzania i monitorowania bezpieczeństwa w rodzinie oraz ich dokumentowanie, a następnie przekazywanie do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego,
- ✓ spotkania z psychologiem w OPS, m.in. w celu podnoszenia świadomości w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, radzenia sobie ze złością i agresją,
- ✓ edukacja dotycząca uzależnienia i współ uzależnienia oraz skutków przemocy,
- ✓ cykliczne wizyty w środowisku rodzinnym oraz praca socjalna z rodziną, informowanie o warunkach korzystania ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,
- ✓ wsparcie w poszukiwaniu pracy,
- ✓ nauka i wsparcie w podnoszeniu kompetencji wychowawczych,
- ✓ motywowanie do podjęcia terapii osób uzależnionych od alkoholu i współ uzależnionych,
- ✓ objęcie dzieci pomocą psychologiczną - skierowanie do specjalistycznych placówek pomocy dzieciom,
- ✓ monitorowanie sytuacji opiekuńczo-wychowawczej małoletnich dzieci - kontakt z pedagogiem i psychologiem w szkole,
- ✓ motywowanie do udziału w grupach wsparcia i w grupach terapeutycznych dla osób doznających przemocy,
- ✓ motywowanie do udziału w grupach korekcyjno-edukacyjnych.

Członkowie grupy roboczej współpracują ze sobą przez cały czas prowadzenia procedury "Niebieskich Kart" , monitorują sytuację rodziny i zobowiązania nałożone przez grupę, mając na uwadze bezpieczeństwo członków rodziny.

W roku 2017 zamknięto 18 kart (zaprzestanie przemocy, podjęcie działań korekcyjnych, rozwód małżonków i oddzielne zamieszkanie).

Psycholog zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej prowadzi Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym udzielane są konsultacje i porady, w celu podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy.

Ponadto na spotkania w punkcie zgłaszają się osoby z różnymi problemami, nie tylko związanymi ze zjawiskiem przemocy. Podczas konsultacji z psychologiem diagnozowane są potrzeby zgłaszającego się klienta, urealniany jest wpływ klienta na zgłaszaną przez niego trudność, a także rozpoznawane są elementy, potrzebne do dokonania zmiany. Wspólnie z klientem planuje się konkretne kroki, które pomogą mu w poradzeniu sobie z zaistniałym problemem. Następnie klient jest wspierany i wspomagany na drodze prowadzącej go do upragnionej zmiany.

W roku 2017 udzielono porady 78 osobom bezpośrednio związanymi z procedurami „Niebieskich Kart” oraz 84 porady z zakresu poradnictwa rodzinnego, małżeńskiego, wychowawczego.

Osoby objęte procedurami „Niebieskich Kart” są zobowiązane do stałego, regularnego kontaktu z psychologiem pracującym. W trakcie spotkań, klienci zdobywają wiedzę na temat zjawiska przemocy, faz przemocy oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach zagrożenia. Uczą się alternatywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, agresją i złością.

Wszystkie osoby korzystające z porad w Punkcie Konsultacyjnym, mają zapewnioną dyskrecję, fachową i rzetelną pomoc, która nie sprowadza się do jednego spotkania z psychologiem.

Osoby te otrzymują także informację o placówkach i specjalistycznych ośrodkach, do których mogą się zgłosić w zależności od indywidualnych potrzeb i oczekiwań.

Placówki oświatowe w ramach działań profilaktyczno-wychowawczych związanych z przeciwdziałaniem przemocy realizują wiele programów mających na celu ograniczenie agresji.

W szkołach prowadzone były warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży oraz zajęcia Treningu Zastępowania Agresji ART dla uczniów mających problem z agresją. Szczególnym nadzorem obejmowani są uczniowie, którzy mają tendencję do stosowania przemocy.

W ramach szeroko rozumianej profilaktyki kontynuowane są działania informacyjne, tj. stałe umieszczanie w prasie lokalnej informacji dot. Działalności Punktu Konsultacyjnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ponadto OPS zakupił materiały informacyjno-edukacyjne dot. problemu zjawiska przemocy w rodzinie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach swoich zadań inicjuje i dofinansowuje programy profilaktyczne realizowane w placówkach oświatowych / z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i zapobiegania przemocy/ oraz szkolenia dla Policji, Straży Miejskiej i członków Zespołu Interdyscyplinarnego d/s przeciwdziałania Przemocy - z zakresu m.in. Funkcjonowania procedury „Niebieskich Kart”.

Rodzinie i ochronie ofiar.

UZASADNIENIE

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawia Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji programu.